

Tarisznyás Márton Múzeum

535500 Gyergyószentmiklós, Rákóczi Ferenc u. 1. sz. Tel.: 0266-365229

e-mail: muzeum@tmmuzeum.ro

www.tmmuzeum.ro

592/20.12.2024

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Pályázati azonosító: 209103/00016

Pályázat célja: múzeumi műtárgyak vásárlása

Előzmények

Pályázatunk egy komplex projekt része, mely a gyergyószentmiklósi örmény-magyar származású Vákár család két tagja, Vákár P. Arthur (1879-1958) politikus, lapkiadó, magyar királyi kormányfőtanácsos, valamint fia, Vákár Tibor (1908-2002) műépítész hagyatékának feldolgozását tűzte ki célul.

A projekt legfontosabb része a Magyar Génius Program keretében megnyitott emlékkiállítás, mely 2023 júniusától napjainkig reprezentálja a két jeles személyiség életútját. A kiállítást a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület az Év Kiállítása 2023 pályázaton dicséretben részesítette.

A projekt alapját az a tárgyi és szellemi hagyaték képezi, melyet 1923 óta a Vákár család, nevezetesen Vákár P. Arthur, fia, Vákár Tibor, valamint unokája, ifj. Vákár Tibor Budapesten őriz és gyarapít. Vákár családnak ugyanis 1923-ban végleg el kellett hagynia szülőföldjét, melyhez azonban folyamatosan kötődött. A szóban forgó hagyaték rendkívüli fontossággal bír Gyergyószentmiklós és környéke helytörténeti adatainak szempontjából.

Pályázatunk célja és megvalósítása

A fent említett projekt során rengeteg értékes dokumentum, fénykép, műtárgy került napfényre, feldolgozásra. A kereken 100 év után Gyergyószentmiklóstra hazahozott hagyaték, mely a kiállítás alapját képezi, kölcsönzés tárgyát képezi az örökös, ifj. Vákár Tibor

Tarisznyás Márton Múzeum

535500 Gyergyószentmiklós, Rákóczi Ferenc u. 1. sz. Tel.: 0266-365229

e-mail: muzeum@tmмуzeum.ro

www.tmmuzeum.ro

közreműködésével. A projekt során felmerült annak lehetősége, hogy a kölcsönként tárgyak, dokumentumok végleg a Tarisznyás Márton Múzeum gyűjteményébe kerüljenek, egyszóval hazatérhessenek száz év után Gyergyószentmiklóstra. Ifj. Vákár Tibor ennek érdekében számos dokumentumot, fényképet eleve múzeumunknak adományozott, ugyanakkor a hagyaték jelentős része komoly anyagi értéket képvisel, így ezt a részét az állománynak vásárlás útján tudjuk megszerezni.

Igen fontos dokumentumokról és műtárgyakról lévén szó, a teljes megszerzendő hagyaték, legalábbis azon része, melytől ifj. Vákár Tibor meg kíván válni, komoly anyagi értéket jelent. Számos forrásból igyekszünk darabonként megvásárolni a hagyaték elemeit. Ennek érdekében adtuk be jelen pályázatunkat is.

A Vákár-hagyaték igen komplex, és bár a lehető legszakszerűbben igyekszünk feldolgozni azt, a folyamat még évekig el fog tartani. Nemcsak a kiállításba került tárgyak, valamint a megvásárlásra került elemek, hanem a teljes hagyaték feldolgozása a célunk, tehát azon tételek is, melyek egyelőre az örökös tulajdonában maradnak. A kölcsönként, valamint a megszerezhető dokumentumok egy része fizikailag is múzeumunkban van, részben kiállítva, részben archívumba szelektálva, másik része Budapesten van, annak egy része digitalizálásra került, további része ezután kerül feldolgozásra.

A rendkívül hosszú dokumentum- és műtárgylista együttes kezelése, a fenti szempontok szerint, a múzeumunkban dolgozó igen kevés szakember feladata, és tekintettel arra, hogy ezen szakembereknek számos más feladattal is foglalkoznia kell, a projekt kivitelezése komoly odafigyelést, összetett munkát igényel. Ennek tudható be, hogy pályázatunk elszámolása, bár pénzügyi teljesítésének határideje a megszabott keretek közé esett, kissé megcsúszott, utólagos elnézésükkel igyekszünk mihamarabb helyrehozni a mulasztást.

Annál is inkább, mert minél többet foglalkozunk a projekttel, annál világosabbá válik, hogy még sok évi munkáról lesz szó. Legutóbb például több ezer fotónegatív érkezett az örököstől múzeumunkba, melyek digitalizálása elkezdődött, de évek munkáját jelenti a továbbiakban. Jelen pályázatunk leadását követő évben ugyanakkor újabb pályázatot is beadtunk Önökhöz, mely egyetlen, nagyobb anyagi értékkel rendelkező műtárgy megvásárlását célozza. Továbbra is hasonló eszközökkel, lépésről lépésre igyekszünk haladni kitűzött célunk érdekében, azaz, hogy a Vákár-hagyaték minél teljesebb formában tulajdonunkba kerüljön, s így további sorsa az egész magyarság szempontjából biztosítva legyen.

Tarisnyás Márton Múzeum

535500 Gyergyószentmiklós, Rákóczi Ferenc u. 1. sz. Tel.: 0266-365229

e-mail: muzeum@tmmuzeum.ro

www.tmmuzeum.ro

Jelen pályázatunk során elnyert összegből a következő tételeket vásároltuk meg ifj. Vákár Tibortól:

- Vákár P. Arthur 1900 előttről származó személyes dokumentumai
- V. P. A. levelezései és személyes iratai
- V. P. A. oklevele a politikatudományok doktori címéről (pergamen, zsinóros címerrel, 1915)
- Csíkvármegye (V. P. A. alapította politikai hetilap) különböző egyedi kiadásai
- Nyomdai prés, a V. P. A. által Gyergyószentmiklóson alapított Kossuth-nyomda egyetlen megmaradt tárgyi emléke
- Vákár Tibor különféle építészeti tervei
- V. T. műegyetemi oklevele
- V. T. ikonikus, zsinóros, vitézkötéses kabátja
- V. T. két egyedi plakátja SZEFE-rendezvényekre
- V. T. pályaműve a kolozsvári városháza tervpályázatra (1943)
- A Vákár család tárgyi hagyatékának különböző elemei (bútorzat, párbajkard és gyakorlófa, gyermekjátékok stb.)
- Különböző, Gyergyószentmiklós helytörténetére vonatkozó dokumentumok és fényképek
- Jó Pajtás-sorozat

A lista jelentős, bár korántsem teljes. Az elkövetkező években, mint említettük, igyekszünk a fennmaradó rész megszerzéséhez további forrásokat találni – saját költségvetésünkől ez korántsem lenne lehetséges.

Ezúton köszönjük eddigi támogatásukat!

Ferencz-Mátéfi Kriszta

igazgató

Tarisnyás Márton Múzeum

Gyergyószentmiklós, 2024. 12. 20.

